

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БӘЙРӘКӘТАМАК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАР

№12

Бәйрәкәтамак ав.

23 ноябрь 2015 ел

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Бәйрәкәтамак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Бәйрәкәтамак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставын жирле үзидарә турында федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Бәйрәкәтамак авыл жирлеге Советы **карап итте:**

1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Бәйрәкәтамак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына түбәндәге үзгәрешләрне һәм өстәмәләрне кертәргә:

5 маддә. Авыл жирлегенң жирле әһәмияттәге мәсьәләләре:

1) 5 маддәненң 1 пунктындагы 7 пунктчасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«7) Жирлек территориясендә физик культура, мәктәп спорты һәм массакуләм спорт үсеше өчен шартлар тудыру, жирлекненң рәсми физкультура-сәләмәтләндрерү һәм спорт чараларын уздыруны оештыру;»

2) Уставның 5 маддәсендәге 1 пунктының 9 пунктчасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

« 9) каты коммуналь калдыкларны жыю (шул исәптән аерым жыю) һәм ташу эшчәнлеген оештыруда катнашу; (2016 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә);»

3) Уставның 5 маддәсендәге 1 пункттын түбәндәге эчтәлекле 16-20 пунктлары белән тулыландырырга:

«16) жирлек чикләрендә халыкны су белән тәмин итүне, ташландык суларны агызуны, халыкны ягулык белән тәмин итүне Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә оештыру;

17) жирлекненң торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеге;

18) милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, жирлек территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм

мәдәниятен саклауга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптацияләнүенә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлтелгән чараларны тормышка ашыру өчен шартлар тудыру;

19) жирлектә яшәүчеләрнең күпләп ял итүе өчен шартлар тудыру һәм халык күпләп ял итә торган урыннарны, шул исәптән гражданның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр буйларына ирекле үтәп керүен тәмин итүне оештыру.";

20) 2007 елның 24 июлендәге "Күчәмсез мөлкәтнең дәүләт кадастры турында" 221-ФЗ санлы Федераль закон нигезендә Комплекслы кадастр эшләрен башкаруда катнашу.»

6 маддә. Авыл жирлегә жирле үзидарә органнарының жирлекләреннән жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләргә хәл итү хокуклары:

4) Уставның 6 маддәсендәге 1 пункттын түбәндәге эчтәлектәге 13 пункт белән өстәргә:

«Жирлек территориясендә яшәүче караучысыз хайваннарны тоту һәм тоту буенча чаралар үткөрү.»

19 маддә. Ижтимагың тыңлаулар

5) Уставның 19 маддәсендәге 3 пунктның 4 пунктчасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә: « 4) 2003 елның 6 октябрәндәге "Жирле үзидарәнә оештыруның гомуми принциплары турында»гы 131-ФЗ санлы Федераль законның 13 маддәсе нигезендә жирлекне үзгәртеп кору өчен тавыш бирү юлы белән йә гражданныр жыеннарында күрсәтелгән жирлек халкының ризалыгын алу таләп ителә торган очраклардан тыш, жирлекне үзгәртеп кору турында мәсьәләләр.»

22 маддә. Гражданнырны сораштыру

6) 22 маддәнең 4 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«4. Гражданныр арасында сораштыру үткөрү һәм билгеләү тәртибе Татарстан Республикасы Законы нигезендә жирлек советының әлегә Уставы һәм (яисә) норматив хокукый актлары белән билгеләнә.»

28 Статъя жирлек Советы депутаты статусы:

7) Уставның 28 маддәсендәге 3 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

« 3) Депутат, жирле үзидарәнә сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнә сайланулы вазыйфай заты, муниципаль вазыйфаны биләүче бүтән зат 2008 елның 25 декабрәндәге "Коррупциягә каршы тору турында"гы 273-ФЗ санлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләргә, тыюларны, вазыйфаларны үтәргә тиеш. 2008 елның 25 декабрәндәге "Коррупциягә каршы тору турында"гы 273-ФЗ санлы федераль закон, 2012 елның 3 декабрәндәге 230 санлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләргә, тыюларны, бурычларны үтәмәү очракларында

депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфай заты, муниципаль вазыйфаны биләүче бүтән зат вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла 2013 елның 7 маендагы "Дәүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту турында" 79-ФЗ санлы "аерым категория затларның счетларын (кертемнәрен) ачуны һәм булдыруны тыю, Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында акчаларны һәм кыйммәтләрне саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яки) файдалануны тыю турында" Федераль закон.»

66 маддә. Муниципаль норматив хокукый актларны бастырып чыгару (игълан итү) һәм үз көченә керү тәртибе

8) Уставның 66 маддәсендәге 9 пункттын түбәндәге эчтәлекле текст белән тулыландырырга:

«Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында» хокукый акт текстын веб-адрес буенча урнаштыру: <http://pravo.tatarstan.ru>».

73 маддә. Жирлектә бюджет процессы

9) 73 маддәнең 2 пункттын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

« 2) жирлек бюджеты проекты, жирлек Советының бюджетны раслау турындагы карары, аның үтәлеше турында еллык хисап, жирлек бюджеты үтәлеше турында квартал саен белешмәләр һәм жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләренә, муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләренә саны турында рәсми басылып чыгарга тиеш.»

73 маддәсенә 7 пункты сүзләренә өстәргә:

"(муниципаль программалар проектларына, күрсәтелгән программаларны үзгәртү проектларына).»

2. Әлеге карарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен жиберергә.

3. Бәйрәмтамак авыл жирлегенә мәгълүмат стендларында дәүләт теркәвенә алынганнан соң һәм Ютазы муниципаль районының рәсми сайтында әлеге карарны бастырып чыгарырга (игълан итәргә) Интернет мәгълүмати-телекоммуникация чөлтәрендә веб-адрес буенча: <http://jutaza.tatarstan.ru>.

4. Әлеге карар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә.

Бәйрәкәтамак авыл жирлеге башлыгы:

З. М. Әһлиева

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районы
Бэйрэкэтамак авыл
жирлегенен 2015 елның 23
ноябрэндәге “Татарстан
Республикасы Ютазы
муниципаль районының
«Бэйрэкэтамак авыл жирлегенен»
муниципаль берәмлеге
Уставына үзгәрешләр һәм
өстәмәләр кертү турында” 12
санлы карарына кушымта

**ЯҢА РЕДАКЦИЯ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
"БЭЙРЭКЭТАМАК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНЕН"
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕК УСТАВЫ МАДДӘЛӘРЕ**

Бэйрэкэтамак ав.
2015 ел

Башлык I. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

5 маддә. Авыл жирлегенәң жирле әһәмияттәге мәсьәләләре

1. Авыл жирлегенәң жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә түбәндәгеләр керә:

- 1) жирлек бюджеты проектың төзү һәм карау, жирлек бюджетың раслау һәм үтәү, аның үтәлешен тикшереп тору, жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап төзү һәм раслау;
- 2) жирлекнең жирле салымнарын һәм жыемнарын билгеләү, үзгәртү һәм юкка чыгару;
- 3) жирлекнең муниципаль милкендәге мөлкәткә ия булу, файдалану һәм эш итү;
- 4) жирлекнең торак пунктлары чикләрендә яңгың куркынычсызлыгының беренчел чараларың тәмин итү;
- 5) жирлектә яшәүчеләрне элементә, жәмәгать туклануы хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыру, тосөйләшү һәм көнкүреш хезмәте;
- 6) ялны оештыру һәм халыкны мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыру;
- 7) жирлек территориясендә физик культура, мәктәп спорты һәм массакүләм спорт үсеше өчен шартлар тудыру, жирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндрү һәм спорт чараларың уздыруны оештыру;
- 8) жирлекнең архив фондларың формалаштыру;
- 9) каты коммуналь калдыкларны жыю (шул исәптән аерым жыю) һәм ташу эшчәнлеген оештыруда катнашу; (2016 елның 1 гыйнварыңнан үз көченә керә);
- 10) жирлек территориясен төзекләндрү кагыйдәләрен раслау, шул исәптән алар урнашкан биналарны (торак йортларны да кертеп), тиешле Биналарның һәм корылмаларның фасадларың һәм коймаларың карап тоту таләпләрен, аларны төзекләндрү буенча эшләр исемлеген һәм аларны башкару вакыт аралыгың билгеләү; биналарның (биналарның) һәм корылмаларның төзекләндрүдә катнашу тәртибен билгеләү территорияләрне төзекләндрүне оештыру (урамнарың яктырту, территорияне яшелләндрү, урамнар исемнәре һәм йорт номерлары белән күрсәткечләр кую, кече архитектура формаларың урнаштыру һәм карап тоту);
- 11) урам-юл челтәре элементларыңа адреслар бирү, адресларны үзгәртү, юкка чыгару, исемнәр бирү (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыңнан, төбәк яки муниципальара әһәмияттәге автомобиль юлларыңнан, муниципаль районның жирле әһәмияттәге автомобиль юлларыңнан тыш), жирлек чикләрендәге планлаштыру структурасы элементларыңа исемнәр бирү, мондый исемнәрне үзгәртү, мәгълүматны урнаштыру дәүләт адреслы реестры;
- 12) ритуаль хезмәтләр оештыру һәм күмү урыңнарың карап тоту;
- 13) авыл хужалыгы производствосың үстерүгә ярдәм итү, кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру;
- 14) жирлектә балалар һәм яшыләр белән эшләү чараларың оештыру һәм гамәлгә ашыру;

15) жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданнырга һәм аларның берләшмәләренә ярдәм күрсәтү, халык дружиналары эшчәнлеген өчен шартлар тудыру;

16) жирлек чикләрендә халыкны су белән тәмин итүне, ташландык суларны агызуны, халыкны ягулык белән тәмин итүне Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә оештыру;

17) жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген;

18) милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, жирлек территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклауга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптацияләнүенә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлтелгән чараларны тормышка ашыру өчен шартлар тудыру;

19) жирлектә яшәүчеләрнең күпләп ял итүе өчен шартлар тудыру һәм халык күпләп ял итә торган урыннарны, шул исәптән гражданнырның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр буйларына иреккә үтәп керүен тәмин итүне оештыру.";

20) "күчмәсез мөлкәтнең дәүләт кадастры турында" 2007 елның 24 июлендәге 221-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Комплекслы кадастр эшләрен башкаруда катнашу.

2. Жирлекнең жирле үзидарә органнары үз вәкаләтләренә бер өлешен жирлек бюджетыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә Ютазы муниципаль районы бюджетына бирелә торган бюджетара трансфертлар исәбенә тапшыру турында Ютазы муниципаль районы жирле үзидарә органнары белән килешүләр төзәргә хокуклы.

3. Шулай ук «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оешмаларының гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, № 131 ФЗ Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешендә каралган башка мәсьәләләр дә Россия Федерациясе субъекты законнары һәм муниципаль район Уставы һәм авыл жирлекләре уставлары нигезендә беркетеләргә мөмкин. шәһәр жирлекләренәң жирле әһәмияттәге мәсьәләләре.

4. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оешмаларының гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, № 131 ФЗ Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешендә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оешмаларының гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, № 131 ФЗ Федераль законның 14 статьясындагы 3 өлешендә авыл жирлекләренәң жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән жирле әһәмияттәге башка мәсьәләләр.

6 маддә. Авыл жирлегенә жирле үзидарә органнарының жирлекләренәң жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләренә хәл итү хокуклары

Авыл жирлегенәң жирле үзидарә органнары хокуклары:

1) жирлек музейларын булдыру;

- 2) жирлектә нотариус булмаган очракта законнарда каралган нотариаль гамәлләр кылу;
- 3) опека һәм попечительлек эшчәнлеген тормышка ашыруда катнашу;
- 4) жирлек территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләренң хокукларын гамәлгә ашыруга бәйле эшчәнлек өчен шартлар тудыру;
- 5) Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм жирлек территориясендә милләтара мөнәсәбәتلәр өлкәсендә чараларны тормышка ашыруга ярдәм итү;
- 6) жирлек территориясендәге муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләрне мобилизацион эзерләү чараларын оештыруда һәм гамәлгә ашыруда катнашу;
- 7) муниципаль Янғын сагы булдыру;
- 8) туризмны үстерү өчен шартлар тудыру;
- 9) кеше хокукларын тәмин итүне ижтимагый контрольдә тотучы һәм мәжбүри тоту урыннарындагы затларга ярдәм күрсәтүче ижтимагый күзәтү комиссияләренә ярдәм күрсәтү;
- 10) инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук инвалидларның гомумроссия ижтимагый берләшмәләре тарафыннан федераль оешмаларга ярдәм күрсәтү канун "Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында" 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы
- 11) федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәтүләр сыйфатына бәйсез бәя бирүне оештыру өчен шартлар тудыру;
- 12) социаль Фондның торак урыннарын наем шартнамәләре буенча муниципаль торак фондыннан гражданның торак урыннары бирү торак законнары нигезендә файдалану;
- 13) жирлек территориясендә яшәүче караучысыз хайваннары тоту һәм тоту буенча чаралар үткәрү.

2. Авыл жирлеге жирле үзидарә органнары күрсәтелгән мәсьәләләренә хәл итәргә хокуклы 1 өлешләр элегә статьяда башка дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда катнашырга (аларга тапшырылмаган 19 статья «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оешмаларының гомуми принциплары турында» 06.10.2003 елдагы 131-ФЗ номерлы Федераль закон) әгәр бу катнашу федераль законнарда каралган булса, шулай ук башка муниципаль берәмлекләренң, дәүләт хакимияте органнарының жирле үзидарә органнары компетенциясенә кертелмәгән һәм федераль законнар һәм Россия Федерациясе субъектлары законнары белән аларның компетенциясенән төшереп калдырылмаган башка мәсьәләләренә жирле бюджетлар керемнәре исәбенә хәл итәргә Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелгән бюджетара трансфертлар һәм өстәмә нормативлар буенча салым керемнәре керемнәре.

II башлык. ХАЛЫК ТАРАФЫННАН ЖИРЛЕ ҮЗИДАРӘНЕ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ ҺӘМ ХАЛЫКНЫҢ ЖИРЛЕ ҮЗИДАРӘНЕ ТОРМЫШКА АШЫРУДА КАТНАШУЫ

19 маддә. Ижтимагый тыңлаулар

1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышу өчен жирлек Советы, жирлек башлыгы тарафыннан халык алдында тыңлаулар үткәрелергә мөмкин.

2. Халык тыңлаулары халык, жирлек советы яки жирлек башлыгы инициативасы белән үткәрелә.

Халык яки жирлек Советы инициативасы белән үткәрелә торган гавами тыңлаулар жирлек Советы тарафыннан, ә жирлек башлыгы инициативасы буенча жирлек башлыгы тарафыннан билгеләнә.

3. Халык тыңлауларына чыгарга кирәк:

1) жирлек уставы проекты, шулай ук әлегә Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт проекты, уставка үзгәрешләр жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә һәм аларны хәл итү вәкаләтләрен Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарда туры китерү максатларында гына кертелә;

2) жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

3) муниципаль берәмлекне үстерү планнары һәм программалары проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияләргә планлаштыру проектлары һәм территорияләргә межанлау проектлары, территорияләргә төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, шулай ук жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү мәсьәләләре, капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелеш, реконструкцияләүнең чик параметрларынан читләшү мәсьәләләре, ТР Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре министрлыгында дәүләт хезмәткәрләрен аттестацияләү буенча комиссия утырышы булды» ;

4) "жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль законның 13 статьясы нигезендә жирлекне үзгәртеп кору өчен тавыш бирү юлы белән йә гражданныр жыеннарында жирлек халкының ризалыгын алу таләп ителә.

4. Гавами тыңлаулар уздыру турындагы карар, әгәр гамәлдәге законнарда башкасы билгеләнмәгән булса, тиешле орган яки жирлекнең вазыйфай заты тарафыннан каралган көнгә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

5. Халык тыңлауларына чыгарыла торган тиешле муниципаль норматив хокукый акт проекты, әгәр гамәлдәге законнарда башкасы билгеләнмәгән булса, халык алдында тыңлаулар үткәрүгә 7 көннән дә соңга калмыйча, бастырып чыгарылырга (халык алдында чыгарылырга тиеш) тиеш .

6. Халык алдында тыңлаулар уздыру турындагы карар басылып чыккан көннән алып, жирлек халкы жирлек башлыгына халык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча язма тәкъдимнәр һәм кисәтүләр, шул исәптән муниципаль норматив хокукый актны халык алдында тыңлауга чыгарыла торган төзәтмәләр һәм башка тәкъдимнәр жибәрергә хокуклы. Жирлек башлыгы тәкъдимнәргә һәм кисәтүләргә гомумиләштерүне

оештыра. Күрсәтелгән тәкъдимнәр һәм искәrmәләр гавами тыңлауларда катнашучылар игътибарына житкерелә.

7. Гавами тыңлаулар, әгәр гамәлдәге законнарда башкасы билгеләнмәгән булса, муниципаль норматив хокукый акт проектын карау көненә 7 көннән дә соңга калмыйча үткәрелә. Гавами тыңлаулар белгечләр, экспертлар, кызыксынган затлар чакыруы белән үткәрелә. Халык тыңлауларында жирлектә яшәүче һәр кеше катнашырга хокуклы.

8. Гавами тыңлаулар уздыру йомгаклары буенча жирле үзидарә органнары һәм жирлекнең вазыйфаи затлары тарафыннан муниципаль норматив хокукый акт проектын кабул итү компетенциясенә кертелгән тәкъдимнәр мәжбүри каралырга тиеш.

9. Жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре, әгәр дә гамәлдәге законнарда башкасы билгеләнмәгән булса, Жәмәгать тыңлауларын үткәргәннән соң 5 көннән дә соңга калмыйча бастырылырга тиеш.

10. Гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртибе жирлек советы раслаган гавами тыңлаулар турындагы Нигезләмә белән билгеләнә.

22 маддә. Гражданнарны сораштыру

1. Гражданнар арасында сораштыру жирлекнең бөтен территориясендә яисә өлешендә халыкның фикерен ачыклау һәм аны исәпкә алу өчен жирле үзидарә органнары, шулай ук дәүләт хакимияте органнары тарафыннан карарлар кабул ителгәндә үткәрелә.

Сораштыру нәтижәләре рекомендация.

2. Сораштыруда сайлау хокукына ия булган жирлектә яшәүчеләр катнашырга хокуклы.

3. Гражданнар арасында сораштыру инициатива буенча үткәрелә:

1) жирлек советы яки жирлек башлыгы-жирле әһәмияткә ия мәсьәләләр буенча;

2) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары - жирлек жирләренең республика һәм республикаара әһәмияттәге объектлар өчен максатчан билгеләнешен үзгәртү турында Карар кабул иткәндә гражданнар фикерен исәпкә алу өчен.

4. Гражданнар арасында сораштыру үткәрү һәм билгеләү тәртибе Татарстан Республикасы Законы нигезендә жирлек советының әлеге Уставы һәм (яисә) норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

5. Гражданнарны сораштыруны билгеләү турындагы карар жирлек Советы тарафыннан кабул ителә. Жирлек Советының гражданнар арасында сораштыру үткәрү турындагы карарында билгеләнә:

1) сораштыру үткәрү вакыты һәм вакыты;

2) Сораштыру үткәргәндә тәкъдим ителә торган (тәкъдим ителә торган) сорау (сорулар) формулировкасы;

3) сораштыру үткәрү методикасы;

4) сораштыру таблицасының формасы;

5) сораштыруда катнашучы авыл жирлегендә яшәүчеләрнең минималь саны.

6. Жирлектә яшәүчеләр гражданнар арасында сораштыру үткәрилгәнче 10 көннән дә ким булмаска тиеш.

7. Гражданнар арасында сораштыруны эзерләү һәм үткәрү белән бәйлә чараларны финанслау тормышка ашырыла:

1) жирлек бюджеты акчалары хисабына-жирлекнең жирле үзидарә органнары инициативасы буенча сораштыру үткәргәндә;

2) Татарстан Республикасы бюджеты акчалары хисабына - Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары инициативасы буенча сораштыру үткәргәндә.

8. Сораштыру нәтижеләре аны үткәргәннән соң бер ай эчендә бастырылырга тиеш. Сораштыру нәтижеләре белән жирлектә яшәүче һәр кеше таныша ала. Сораштыру нәтижеләре жирлекнең жирле үзидарә органнары тарафыннан тиешле карарлар кабул ителгәндә исәпкә алынырга тиеш.

III башлык. ЖИРЛЕК СОВЕТЫ

28 маддә. Жирлек Советы депутаты статусы

1. Жирлек Советы депутаты вәкаләтләре сайланган көннән башлана һәм яңа чакырылыш жирлек Советы эшли башлаган көннән туктатыла.

2. Жирлек Советы депутаты, әлеге устав белән билгеләнгән очрактан тыш, депутатлык эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт бурычларын үтәү белән бергә алып бара.

3. Депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфай заты, муниципаль вазыйфаны биләүче бүтән зат "коррупциягә каршы тору турында" 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләренә, тыюларны үтәргә тиеш. "Коррупциягә каршы тору турында" 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы федераль закон, 2012 елның 3 декабрәндәге 230 номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләренә, тыюларны, бурычларны үтәмәү очрактарында депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфай заты, муниципаль вазыйфаны биләүче бүтән зат вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла "дәүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту турында" 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы "аерым категория затларның счетларын (кертемнәрен) ачуны һәм булдыруны тыю, Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банктарында акчаларны һәм кыйммәтләренә саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яки) файдалануны тыю турында" Федераль закон.

4. Жирлек Советы депутатына Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, әлеге Устав, жирлек Советы карарлары нигезендә үз вәкаләтләрен тоткарлыксыз башкару өчен шартлар тәэмин ителә.

5. Жирлек Советы депутаты депутат этикасы кагыйдәләрен үтәргә тиеш, алар арасында депутатның түбәндәге йөкләмәләре булырга тиеш:

1) депутат статусын жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданныр эшчәнлегенә аның шәхсэн яки якын туганнарына кагылышлы мәсьәләләренә хәл иткәндә йогынты ясау өчен кулланмаса;

2) депутат вазифаларының объектив үтәлешенә шик тудырырга, шулай ук аның абруена яки жирлек Советының абруена зыян китерә алган конфликтлы ситуацияләрдән качарга;

3) мәнфәгатьләр конфликтны барлыкка килү куркынычы астында - шәхси кызыксыну депутат вазифаларының объектив үтәлешенә йогынты ясый яки тәэсир итә ала торган ситуация-бу хакта жирлек советына хәбәр итү һәм әлегә мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яки жайга салуга юнәлдерелгән карарын үтәү;

4) жирлек Советында билгеләнгән гавами чыгышлар кагыйдәләрен үтәргә;

5) депутат эшчәнлегә белән бәйлә булмаган максатларда, Федераль закон нигезендә кертелгән белешмәләренә яшерен характердагы белешмәләргә таратмаса һәм кулланмаса, аңа депутат вазыйфаларын башкару белән бәйлә рәвештә билгеле булган мәгълүматларга;

6) физик һәм юридик затлардан депутат йөкләмәләрен үтәүгә бәйлә рәвештә (бүләкләр, акчалата бүләкләр, ссудалар, хезмәтләр күрсәтү, күнел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләр)акча алмаса;

6. Үз вәкаләтләрен даими нигездә башкаручы жирлек Советы депутаты хокукы түгел:

1) эшқуарлык эшчәнлегә белән шәхсэн яисә ышанычлы затлар аша шөгыльләнәргә, шулай ук хужалык итүче субъект белән идарә итүдә катнашырга (торақ, торақ-төзелеш, гараж кооперативларыннан, бакчачылык, яшелчәчелек, дача кулланучылар кооперативларыннан, күчемсез милек милекчеләре ширкәтләреннән һәм профсоюзның билгеләнгән тәртиптә теркәлгән ширкәтләреннән тыш), әгәр федераль законнарда бүтәнчә каралмаган булса яки, муниципаль хокукый акт белән федераль законнар һәм Россия Федерациясә субъекты законнары нигезендә билгеләнгән, аңа әлегә оешма белән идарә итүдә катнашырга йөкләмә бирелмәгән;

2) укытучылык, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек чит дөүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданныры һәм гражданнылыгы булмаган затлар акчасы хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсә яисә Россия Федерациясә законнарында башкасы каралмаган булса;

3) Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсә яисә Россия Федерациясә законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительлек яки Күзәтчелек советлары, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының башка органнары һәм Россия Федерациясә территориясендә гамәлдә булган структур бүлекчәләре составына керергә.

Башлык XI. ЖИРЛЕКНЕҢ МУНИЦИПАЛЬ ХОКУКЫЙ АКТЛАРЫ

66 маддә. Муниципаль норматив хокукый актларны бастырып чыгару (игълан итү) һәм үз көченә керү тәртибе

1. Жирлек Советы карарлары, әгәр дә карар үзе билгеләнмәгән булса, жирлек башлыгы имзалаган көннән 10 көн узгач үз көченә керә.

Жирлек Советының салымнар һәм жыемнар турындагы норматив хокукый актлары Россия Федерациясе Салым кодексы нигезендә үз көченә керә.

Жирлек Советының жирлек уставын кабул итү яки әлеге Уставка үзгәрешләр кертү турындагы карарлары Федераль закон, әлеге устав белән билгеләнгән тәртиптә үз көченә керә.

2. Жирлек башлыгының, Жирле үзидарәнең башка вазыйфай затларының хокукый актлары, әгәр актлар үзләре белән билгеләнмәгән булса, аларга кул куелган көннән үз көченә керә.

3. Кеше һәм граждан хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагылышлы муниципаль норматив хокукый актлар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә.

4. Һәр муниципаль хокукый актта аның реквизитлары булырга тиеш: исеме, имзалау датасы (жирлек Советы тарафыннан кабул ителгән хокукый актлар өчен - шулай ук жирлек Советы тарафыннан кабул ителгән хокукый актлар өчен), теркәү номеры, хокукый актка кул куйган вазыйфай затның исеме.

5. Жирлек Советының жирлек бюджеты турында, аның үтәләше турында хисап, жирле салымнар һәм жыемнар билгеләү турындагы карарлары, жирлек Советы Регламенты, жирлек башлыгы тарафыннан кабул ителгән башка норматив хокукый актлар, муниципаль норматив хокукый актлардан яисә федераль закон белән чикләнгән белешмәләренә үз эченә алган аерым нигезләмәләреннән тыш, жиде көн эчендә рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш.

6. Шулай ук муниципаль сайлауларны, жирле референдумны билгеләү, жирлек Советы депутатын чакыртып алу, жирлек чикләрен үзгәртү, жирлек башлыгын һәм аның урынбасарын сайлау мәсьәләсе буенча тавыш бирү, законнар нигезендә башка актлар да мәжбүри рәсми басылып чыгарга тиеш.

7. Закон яисә әлеге Устав нигезендә рәсми бастырып чыгару мәжбүри булмаган норматив булмаган муниципаль хокукый актлар аларны чыгарган органнар яки жирле үзидарәнең вазыйфай затлары карары буенча басылып чыгарга мөмкин (игълан ителгән).

8. Басылганда (игълан ителгәндә) муниципаль хокукый актның реквизитлары күрсәтелә.

9. Муниципаль хокукый актларны рәсми бастырып чыгару (халыкка игълан итү) аша башкарыла:

- хокукый актның текстын жирлекнең жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә куелган матбугат чараларында яки жирлек территориясендә таратыла торган башка массакуләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгару. Хокукый акт текстын башка матбугат чараларында бастырганда бу басманың рәсми булуына билге булырга тиеш;

- жирлек халкына хокукый акт текстын үзәкләштерелгән тәртиптә тарату (тарату), шул исәптән махсус басма рәвешендә;

- хокукый акт текстын жирлекнең торак пунктлары территорияләрендә махсус мәгълүмат стендларында урнаштыру. Күрсәтелгән стендлар һәм аларның урнашу урыннары саны жирлек Советы тарафыннан раслана һәм жирлектә яшәүчеләрнең муниципаль хокукый акты тексты белән каршылыксыз танышу мөмкинлеген тәмин итәргә тиеш.

-хокукый акт текстын районның рәсми сайтында Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштыру (<http://jutaza.tatar.ru>).

- «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында» хокукый акт текстын веб-адрес буенча урнаштыру: <http://pravo.tatarstan.ru>.

10. Муниципаль хокукый актны бастырып чыгарганда (игълан иткәндә) массакуләм мәгълүмат чарасының чыккан датасы яки тиешле актны игълан итү датасы турында мәгълүмат күрсәтелергә тиеш, алар актны раслау (тарату) башлану яки аны мәгълүмат стендында урнаштыру датасына туры килергә тиеш.

11. Муниципаль норматив хокукый актлар, шулай ук жирле референдумда кабул ителгән хокукый актлар рәвешендә рәсмиләштерелгән карарлар жирлек башлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына кертү өчен Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгына, законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда Татарстан Республикасы норматив хокукый актларының бердәм банкына жиберелә.

Башы XI. АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНЕҢ МУНИЦИПАЛЬ ХОКУКый АКТЛАРЫ

73 маддә. Жирлектә бюджет процессы

1. Жирле бюджет проектын төзү һәм карау, жирле бюджетны раслау һәм үтәү, аның үтәлешен контрольдә тоту, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисапны төзү һәм раслау жирле үзидарә органнары тарафыннан бюджет тарафыннан билгеләнгән таләпләрне үтәп мөстәкыйль гамәлгә ашырыла кодекс Россия Федерациясе.

2. Жирлек бюджеты проекты, жирлек Советының бюджетны раслау турындагы карары, аның үтәлеше турындагы еллык хисабы, жирлек бюджеты үтәлеше турында квартал саен белешмәләр һәм жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләре саны турында рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш.

3. Жирле салымнар турында муниципаль норматив хокукый актларга үзгәрешләр кертү турында жирлек Советының муниципаль хокукый актлары, бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган, Россия Федерациясе бюджет системасының Чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль норматив хокукый актлары Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет турында карар проекты жирлек советына кергән көнгә кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш һәм план чоры.

4. Жирлек бюджеты проекты өч елга (Чираттагы финанс елы һәм план чоры) төзелә һәм раслана.

5. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты проекты жирлекнең чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәмин итү максатларында жирлекнең социаль-икътисади үсешен фаразлау нигезендә төзелә.

6. Чираттагы елга жирлек бюджеты проекты Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы таләпләрен һәм жирлек Советының муниципаль хокукый актлары нигезендә кабул ителә торган тәртиптә төзелә.

7. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты проекты төзү нигезләненә:

Россия Федерациясе Президентының Бюджет Юлламасы;

жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы;

жирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;

муниципаль программалар (муниципаль программалар проектлары, күрсәтелгән программаларны үзгәртү проектлары).

8. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карарда бюджетның төп характеристикалары булырга тиеш, аларга бюджет керемнәренең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет кытлыгы, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы законнары, жирлек Советының муниципаль хокукый актлары белән билгеләнгән башка күрсәткечләр керә (бюджет турындагы Карардан тыш).

9. Жирлек бюджеты турындагы карар белән билгеләнә:

бюджет керемнәренең Баш администраторлары Исемлеге;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының Баш администраторлары Исемлеге;

бюджет ассигнованиеләрен чыгымнар төрләренең бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) йә бүлекчәләре, максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программалы булмаган юнәлешләре), чыгымнар төрләренең төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) һәм (яисә) максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программалы булмаган юнәлешләре), төркемнәр (төркемнәр һәм төркемчәләре), төрләр (төркемнәр һәм төркемчәләр) буенча бүлү Чираттагы финанс елына һәм план чорына, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, жирлек советының муниципаль хокукый акты белән билгеләнгән очраclarда бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча;

Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;

гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә юнәлдерелә торган бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме;

Чираттагы финанс елында һәм план чорында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган һәм (яисә) бюджетара трансфертлар күләме;

икенче елга план чорына Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет расланган очракта шартлы рәвештә раслана торган (расланган) чыгымнарның гомуми күләменә 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елына, план чорының гомуми күләменә кимендә 5 проценты күләмендә бюджет (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча);

киләсе финанс елына һәм план чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы;

муниципаль эчке бурычның югары чиге Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килүче елның 1 гыйнварына, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиген күрсәтеп;

жирле бюджетның Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, жирлек Советының муниципаль хокукый акты белән билгеләнгән бүтән күрсәткечләре.

10. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карар проекты расланган бюджетның план чоры параметрларын үзгәртү һәм аларга бюджет проектының план чорына икенче ел параметрларын өстәү юлы белән раслана.

Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карар проекты расланган план чоры бюджеты күрсәткечләрен аныкый һәм бюджетның план чорына икенче ел күрсәткечләрен расый.

Жирлекнең раслана торган бюджеты параметрларын төгәлләштерү күздә тотыла:

1) карау предметы булган күрсәткечләргә төгәллек кертүне раслау Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карар проекты;

2) жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасының расланган күрсәткечләрен арттыруны яки киметүне раслау йә аңа өстәмә максатчан статьялар һәм (яисә) жирлек бюджеты чыгымнары төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен кертү.

11. Жирлек Советына бюджет турында карар проекты белән бер үк вакытта тәкъдим ителә:

төп юнәлешләр бюджетлы һәм салым сәясәт;

агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-икътисади үсешенә башлангыч йомгалары һәм агымдагы финанс елында районның социаль-икътисади үсешенә көтелгән нәтижеләре;

тиешле территориянең социаль-икътисади үсеш фаразы;

районның чираттагы финанс елына һәм план чорына консолидациялэнгән бюджетының төп характеристикаларын (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның, дефицитның (профицитның) гомуми күләме яки расланган уртача сроклы финанс планы;

бюджет проектына аңлатма язмасы;

бюджетара трансфертларны бүлү методикалары (методикалар проектлары) һәм исәпләүләр;

киләсе финанс елыннан һәм план чорыннан соң елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның югары чиге;

агымдагы финанс елына бюджетның көтелгән үтәлешен бәяләү;

жирлек Советы, суд системасы органнары, Ревизия комиссиясе тәкъдим иткән күрсәтелгән органнарның бюджет сметалары проектлары күрсәтелгән бюджет сметаларына карата финанс органы белән каршылыктар килеп чыккан очракта тәкъдим ителә;

башка документлар һәм материаллар.

12. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты проекты төзү жирлек башкарма комитеты тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм республика законнары нигезендә кабул ителә торган федераль законнар нигезендә гамәлгә ашырыла.

13. Жирлек башкарма комитеты жирлек Советы каравына Чираттагы финанс елына һәм план чорына, агымдагы елның 15 ноябреннән дә соңга калмыйча, бюджет турында карар проекты кертә.

14. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карар проекты карау һәм аны раслау тәртибе Чираттагы финанс елының 1 гыйнварыннан бюджет турындагы карарның үз көченә керүен, шулай ук күрсәтелгән карар белән Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1841 статьясы нигезендә күрсәткеләрне һәм характеристикаларны раслауны күздә тотарга тиеш.

15. Жирлек бюджеты турындагы карар 1 гыйнвардан үз көченә керә һәм, әгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм (яисә) жирлек бюджеты турындагы карарда башкасы каралмаган булса, финанс елының 31 декабренә кадәр гамәлдә була.

Жирлек бюджеты турындагы карар имзаланганнан соң ун көннән дә соңга калмыйча билгеле бер тәртиптә игълан ителергә тиеш.

16. Жирлекнең жирле үзидарә органнары жирлек бюджетының баланслануын һәм билгелэнгән федераль законнарны һәм Татарстан Республикасы законнарын жайга салу, бюджет хокук мөнәсәбәтләрен, бюджет процессын тормышка ашыру, дефицитның күләме, Муниципаль бурыч дәрәжәсе һәм составы, жирлекнең бюджет йөкләмәләрен үтәүне тәмин итә.

17. Жирлек бюджетының керемнәре Россия Федерациясе Бюджет законнары, салымнар һәм жыемнар турындагы законнар һәм башка мәжбүри түләүләр турындагы законнар нигезендә формалаша.

18. Жирлек бюджеты чыгымнары Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә башкарыла.

19. Федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, жирлек бюджетының федераль дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләрән финанслауга чыгымнарын гамәлгә ашыру рөхсәт ителми.

20. Муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә гамәлгә ашырыла.